

14 JULI 2016

201600251
Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016093635

Datum 13 juli 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2016075323

Onze referentie
2016093635

Uw referentie
G47 201600251

Uw brief van
8 juni 2016

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 8 juni 2016 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een operatie in verband met hallux valgus, uitgevoerd in Allicante (Spanje).

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

In december 2010 bezocht verzoeker vanwege een pijnlijke bunion links een orthopedisch chirurg in Nederland. Volgens zijn brief van 3 januari 2011 was bij verzoeker sprake van hallux valgus links met op de röntgenfoto een intermetatarsaalhoek (IMA) van 13° met een lichte subluxatie, en een pijnlijke bunion. Verzoeker wilde op dat moment geen operatie en kreeg een verwijzing voor een steunzool. De orthopedisch chirurg verklaard dat als de steunzool geen effect zou hebben, een operatieve correctie in de vorm van een Chevrans osteotomie zou zijn aangewezen.

Uit deze informatie en uit het gegeven dat verzoeker aanhoudende klachten hield, is op te maken dat zij een indicatie had voor een hallux valgus operatie.

Dit is een operatie waarbij de hallux valgus door een ingreep aan het middenvoetsbeentje gecorrigeerd wordt (metatarsale osteotomie, zoals de Chevron techniek).

De vraag die beantwoordt moet worden is of verzoeker aanspraak heeft op de in Spanje uitgevoerde behandeling.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Verzoeker onderging op 6 februari 2015 een operatie aan haar linker voet in voetklinik San Román in Spanje.

Datum
13 juli 2016

Volgens de brief van 13 mei 2015 van de behandelend arts in Spanje bestond de operatie uit de volgende onderdelen:

Onze referentie
2016093635

- behandeling van een afwijking aan de eerste phalanx (eerste kootje van de grote teen) door "osteotomie, inkorting, angulaire of rotationele correctie" van de proximale phalanx, via een mediale incisie, mediaal van de proximale phalanx;
- behandeling klauwtenen door middel van weke delen chirurgie van de 2^e, 3^e en 4^e teen van beide voeten (NB in de inleiding schrijft de arts wel over alleen de linker voet), met distale vrijmaking van de 2^e, 3^e en 4^e extensor pezen en capsulotomie van het 2^e, 3^e en 4^e intermetatarsale gewricht.

De arts besluit deze brief met de opmerking dat het geen minimaal invasieve procedure betreft ('This is not a minimally invasive procedure').

Uit de informatie van de behandelend arts in Spanje is op te maken dat de bij verzoeker uitgevoerde hallux valgus operatie een osteotomie van de proximale phalanx (Akin methode) betreft en geen correctie van het middenvoetsbeentje (metatarsale osteotomie). Volgens de informatie van verzoeker betreft het een minimal invasieve operatie.

Minimaal invasief

De term 'minimaal invasief' verwijst naar de 'toegangsweg', de manier waarop het te opereren gebied benaderd wordt, namelijk een kleine (minimale) snee door de huid (incisie). De term 'minimaal invasief' zegt op zichzelf niets over welke soort operatie wordt uitgevoerd en kan dan ook voor verwarring zorgen. Het is van belang om te kijken welke soort operatie het betreft. Zo kan er in geval van hallux valgus sprake zijn van osteotomie van het middenvoetsbeentje (metatarsale osteotomie), osteotomie van het eerste teenkootje (proximale phalanx osteotomie) of het weghalen van de 'knok' (bunionectomie, ook exostosectomie of exostectomy genoemd).

In geval van verzoeker betreft de operatie een osteotomie van het eerste kootje (de proximale phalanx) van de grote teen.

Osteotomie van de proximale phalanx (Akin methode)

Het in 2011 door het Zorginstituut (voorheen het CVZ) uitgebrachte standpunt over een minimaal invasieve hallux valgus operatie betrof de combinatie van osteotomie van de proximale phalanx (Akin procedure) met bunionectomie en weke delen behandeling (Silver procedure). Op basis van de beschikbare wetenschappelijke onderzoeken was de conclusie dat deze behandeling niet voldoet aan het in de Zvw geldende criterium 'de stand van de wetenschap en praktijk'.¹

¹ Zie <https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-www/documenten/publicaties/rapporten-en-standpunten/2011/1108-minimally-invasive-surgery-minimaal-invasieve-chirurgische-techniek-bij-hallux-valgus-voldoet-niet-aan-de-stand-van-de-wetenschap-en-praktijk/1108-minimally-invasive-surgery-minimaal-invasieve-chirurgische-techniek-bij-hallux-valgus-voldoet-niet-aan-de-stand-van-de-wetenschap-en-praktijk/Minimally+invasive+surgery+%28minimaal+invasieve+chirurgische+techniek%29+bij+hallux+valgus+voldoet+niet+aand+de+stand+van+de+wetenschap+en+praktijk.pdf>

Zie ook de tabel 'Zorgactiviteiten met aanspraakcode', ZA-code 038750,

Aangezien dit standpunt vijf jaar geleden is opgesteld, het Zorginstituut op 28 juni 2016 een nieuwe literatuur search gedaan met de zoektermen "minimally invasive" AND "hallux valgus".

Uit deze literatuur search blijkt dat er sinds het standpunt uit 2011 geen nieuwe studies gepubliceerd zijn naar het effect van minimaal invasief uitgevoerde osteotomie van de proximale phalanx als behandeling van hallux valgus. De studies die wel verricht zijn naar minimaal invasieve behandelingen van hallux valgus betreffen metatarsale osteotomie.

In juni 2015 verscheen de *Richtlijn Hallux valgus*.² Uit deze richtlijn is op te maken dat milde tot matige hallux valgus wordt behandeld door middel van distale metatarsale osteotomie en matig tot ernstige hallux valgus door middel van proximale metatarsale osteotomie, kortom, bij hallux valgus is osteotomie van het metatarsale bot (middenvoetsbeentje) aangewezen.

Behandeling van hallux valgus door alleen correctie van de proximale phalanx (osteotomie van de proximale phalanx, Akin) geeft volgens de richtlijn geen duidelijke verbetering van de intermetatarsaalhoek (IMA).

Deze techniek is bedoeld voor correctie van een hallux valgus interphalangeus (scheefstand tussen de twee teenkootjes, distaal van de bunion / 'knok', in tegenstelling tot de 'gewone' hallux valgus, die gelokaliseerd is ter plaatse van het MTP1-gewricht / de bunion). Verder kan de Akin techniek gebruikt worden als aanvulling op de metatarsale osteotomie als door metatarsale osteotomie onvoldoende correctie is verkregen.

Conclusie

Uit de informatie van de orthopaedisch chirurg in Nederland is op te maken dat verzoeker een hallux valgus ter plaatse van het MTP-1 gewricht heeft en dat haar klachten niet een hallux valgus interphalangeus betreffen. Bij verzoeker is een osteotomie van de proximale phalanx verricht. Er is echter geen indicatie voor deze operatie. Verzoeker is hier redelijkerwijs niet op aangewezen, aldus de medisch adviseur.

<https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-www/documenten/rubrieken/pakket/zvw-zorg/1603-overzicht-zorgactiviteiten-met-aanspraakcode-zvw/1603-overzicht-zorgactiviteiten-met-aanspraakcode-zvw/Overzicht+zorgactiviteiten+met+aanspraakcode+Zvw.pdf>

² Multidisciplinaire richtlijn op initiatief van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV), 2015, http://richtlijndatabase.nl/richtlijn/hallux_valgus/chirurgie_milde_matige_ernstige_hallux_valgus.html

Juridische beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering, is Zorginstituut Nederland het met verweerder eens dat verzoeker niet in aanmerking komt voor het gevraagde. In artikel 29 van de overeengekomen zorgverzekering is bepaald wanneer aanspraak bestaat op medisch specialistische zorg. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald. Gelet op het advies van de medisch adviseur is niet verzoeker niet geïndiceerd voor de betreffende behandeling en maakt zij geen aanspraak op vergoeding.

Ten slotte merkt Zorginstituut Nederland nog op dat de adviestaak van Zorginstituut Nederland beperkt is tot de vraag of een verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van een zorgverzekeraar op basis van de aanvullende verzekering.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
13 juli 2016

Onze referentie
2016093635